

NARATIVNI IZVEŠTAJ O PROJEKTIMA TELENOR FONDACIJE 2011. GODINE

Telenor fondacija doprinosi društvu tako što pokreće strateške društveno odgovorne projekte ili se uključuje u njih. Pomenute ideje Fondacija realizuje u saradnji s partnerima, a na njima rade raznorodni timovi.

Tokom petogodišnjeg postojanja, Telenor fondacija je pomoć pružala deprivilegovanim i ugroženim slojevima građanstva Srbije te omladini radi njihovog obrazovnog i profesionalnog razvoja u okolnostima dinamičnog napretka modernog društva. Fondacija daje doprinos i decentralizaciji umetnosti, kulturnom, naučnom i umetničkom stvaralaštvu, kao i opštem ekološkom razvoju.

Transparentno i javno partnerstvo sklapamo s ustanovama države i s neprofitnim organizacijama po procedurama koje nalaže naš statut. Nadležni tim procenjuje i odabire pristigle ideje prema jasnim merilima, koje zatim dostavlja Upravnom odboru Telenor fondacije. Na njemu je da na redovnim godišnjim sednicama odluči koje ideje će podržati. Naši partneri obavezni su da Odboru stave na uvid javan izveštaj o toku svog rada i sumaran detaljan pregled njegovih rezultata.

U Upravnom odboru Telenor fondacije okupljeno je šest javnih ličnosti čiji je rad za društvo verifikovan u praksi. Čini ga pet članova, od kojih su dva zaposlena u Telenoru, i savetnica Dina Jonsen, fotografkinja sa šesnaestogodišnjim iskustvom u izdavaštvu i projektima posvećenim afirmisanju kulture u Rusiji. Odborom Fondacije predsedava magistar poslovne administracije Ćel-Morten Jonsen, izvršni direktor Telenora d.o.o. Poslovnu karijeru razvijao je, osim u ostalim oblastima, i u fiksnoj i mobilnoj telefoniji (Telenor, VimpelCom i Golden telekom). Iz Telenora je članstvo u Odboru povereno i Sandri Štajner, izvršnoj direktorki korporativnih komunikacija, koja je karijeru u oblasti komunikacija izgradila u kompanijama i kao nezavisna konsultantkinja u Srbiji i inostranstvu. Članovi Odbora s najvišim akademskim titulama su: profesor doktor Branko Kovačević, rektor Univeziteta u Beogradu, zatim profesor doktor Slobodan G. Marković, vanredni profesor na Fakultetu političkih nauka i viši naučni saradnik Instituta za evropske studije u Beogradu. Iz medijske profesije u Odboru je angažovan Veran Matić, osnivač i glavni i odgovorni urednik TV B-92. Upraviteljica Fondacije od njenog utemeljenja je Ana Krstić, kojoj je ova dužnost poverena zbog dugog i bogatog profesionalnog iskustva na polju socijalne odgovornosti kompanija i međunarodnog povezivanja.

U 2011. godini Telenor fondacija pokrenula je i podržala više od 20 projekata i sarađivala sa preko 30 partnerskih organizacija.

1. KATEGORIJA: MLADI I OBRAZOVANJE

- **Stipendije za master studije u oblasti prava deteta**

Februar 2011. – Pravni fakultet Univerziteta Union u Beogradu ustanovio je program diplomskih akademskih studija – master u oblasti prava deteta. Njegov cilj je obrazovanje, usavršavanje i širenje stručne mreže koja će omogućiti adekvatno ostvarivanje prava deteta u Srbiji.

Telenor fondacija je projektu doprinela stipendirajući jednogodišnje master studije Katarine Petrović i Ivane Savić, studentkinja iz Beograda

„Želeli smo da pomognemo razvoj i dobrobit dece i ostvarivanje njihovih prava u Srbiji i regionu. Taj razvoj podrazumeva i unapređenje ljudskih i organizacionih kapaciteta u ovoj oblasti“, istakla je profesorka doktorka Nevena Vučković-Šahović, članica Upravnog odbora Telenor fondacije od osnivanja do 2011. godine.

- **Nastavak saradnje s Elektronskim fakultetom**

Maj 2011. – Zahvaljujući nastavku saradnje Elektronskog fakulteta u Nišu i Telenor fondacije, fakultetska Laboratorija za telekomunikacije snabdevena je novom opremom. Ona će unaprediti nastavu i omogućiti efikasniju izradu diplomskih i master radova. Između ostalog, savremeni računar s najnovijim i7 procesorom biće od velike koristi studentima doktorskih studija u naučnoistraživačkom radu za složena numerička izračunavanja, modelovanje i simulaciju telekomunikacionih sistema.

Radi proširenja saradnje, Pjer Vučković, menadžer za strateško planiranje i koordinaciju u tehnici u Telenoru, održao je predavanje studentima o razvoju mobilnih mreža i mogućnostima uvođenja savremene LTE tehnologije.

„Predavanje je izuzetno značajno za studente akademskih diplomskih i doktorskih studija jer im omogućava da uvide značaj primene teorijskog znanja. Telenor fondacija je ovom prilikom iskoristila stručnost Telenora kao deo strategije ulaganja u obrazovanje mladih i drago mi je da je da će se naša saradnja na tom polju nastaviti“, izjavio je docent doktor Goran T. Đorđević.

Elektronski fakultet Univerziteta u Nišu i Telenor fondacija sarađuju od kraja 2010. godine kada je prvi put najboljem diplomcu na Smeru za telekomunikacije dodeljena nagrada „Prof. dr Ilija Stojanović“.

- **Elektronsko testiranje đaka prvi put u Srbiji zahvaljujući Telenor fondaciji**

Maj 2011. – Oko 850 đaka u 50 škola u Srbiji tokom maja rešavalo je probne testove najvećeg međunarodnog istraživanja u obrazovanju – PISA. Testiranje čiji pun naziv glasi *Programme for International Student Assessment* održava se svake tri godine. U našoj zemlji sprovodi se od 2001. u organizaciji Instituta za psihologiju Filozofskog fakulteta u Beogradu i pod pokroviteljstvom Ministarstva prosvete i nauke Republike Srbije. Cilj mu je unapređenje sistema obrazovanja u našoj zemlji tako što se naglasak stavlja na funkcionalnost školskog znanja.

Prvo elektronsko testiranje đaka u Srbiji omogućila je Telenor fondacija prepoznavši njegov značaj za razvoj našeg školskog sistema. Fondacija je nabavila 40 prenosivih računara kako bi ova faza istraživanja tekla bez smetnji. Zbog neodgovarajućih tehničkih uslova, u približno 70 odsto obuhvaćenih škola testiranje je obavljeno na laptopovima koje je obezbedila Telenor fondacija.

„Istraživanje je proteklo u atmosferi dobre saradnje sa školama i u izuzetnoj motivisanosti učenika. Sledeće godine glavno testiranje, uključujući i elektronsko, trebalo bi da se obavi u 190 škola, što je gotovo četiri puta više nego ove godine. Postignuća testiranja saopštiće se na nivou OECD-a i svih 76 zemalja koje u njemu učestvuju, a mi ćemo znati da li se i u kojoj meri naš obrazovni sistem razvija. Da bismo bili uspešni i u toj proverbi znanja, neophodna je podrška Ministarstva prosvete, saradnja škola i učenika, kao i znatna tehnička pomoć koju ćemo, nadamo se, imati u nastavku partnerstva s Telenor fondacijom”, istakla je doktorka Dragica Pavlović-Babić, PISA koordinatorica za Srbiju.

- **Podrška projektu „Upoznaj državu Srbiju” na inicijativu NALED-a**

Avgust 2011. – Svrha ove akcije bila je da se srpski studenti koji se obrazuju u inostranstvu upoznaju s organizacijom i funkcionisanjem lokalnih samouprava u Srbiji tokom dvonedeljne letnje prakse. Studentska praksa u 20 gradova i opština Srbije ticala se lokalnog ekonomskog razvoja i, u budućnosti, povezivanja sa srpskom dijasporom. Ova zamisao treba da podstakne mlade obrazovane ljude da se vrate u Srbiju i znanje stečeno u inostranstvu primene za njenu dobrobit i ravnomeran regionalni razvoj.

Pored upoznavanja ključnih odeljenja opštinske administracije i uloge lokalne samouprave u privrednom sistemu naše zemlje, praktikanti su posetili najveće lokalne kompanije i upoznali se s investicionim i turističkim potencijalima opština. Zahvaljujući poznavanju jezika i kulture zemlje u kojoj studiraju, oni su opštinama pomogli da pripreme informacije za strane investitore, ambasade, privredne komore i donatore i tako ojačaju vezu opštine s inostranstvom.

- **Nagrada „Prof. dr Ilija Stojanović” diplomcima odseka za telekomunikacije fakulteta u Beogradu, Novom Sadu i Nišu**

Decembar 2011. – Nagradu „Prof. dr Ilija Stojanović” koju tradicionalno dodeljuje Telenor fondacija dobili su najuspešniji diplomci odseka za telekomunikacije, autori najboljih studentskih radova konferencije TELFOR 2011, kao i autori najboljeg stručnog rada objavljenog u međunarodnom časopisu.

Kao i prethodnih godina, nagrade su uručili predstavnici Telenor fondacije na svečanoj akademiji povodom proslave dana Elektrotehničkog fakulteta Univerziteta u Beogradu.

Nagrađeni diplomci su Zdravko Zubac s Elektrotehničkog fakulteta Univerziteta u Beogradu, Dušan Cvetković s Elektronskog fakulteta Univerziteta u Nišu, i Siniša Suzić s Fakulteta tehničkih nauka Univerziteta u Novom Sadu.

Naslovi triju nagrađenih radova glase: „Poređenje pet antena za WBAN primene” Aleksandre Krnete, studentkinje Elektrotehničkog fakulteta u Beogradu; „Digitalni štimer za gitaru” Miodraga Stanojevića i Miloša Bjelića, studenata Elektrotehničkog

fakulteta u Beogradu; i „*Implementation of LT codes on TelosB platform*“ Jelene Milošević, studentkinje Fakulteta tehničkih nauka u Novom Sadu.

Nagradu za najbolji objavljeni stručni rad dobili su Miodrag Tasić i Branko Kolundžija za ogled „*Efficient Analysis of Large Scatterers by Physical Optics Driven Method of Moments*“.

„Telenor fondacija ulaže u mlade talentovane ljude u Srbiji nastojeći da ih podstakne da rad nastave u zemlji. Pored novčanih nagrada, ove godine će diplomci moći da koriste i najnovije tehnologije koje poklanja kompanija Telenor – tablet računare, i imaće neograničen pristup internetu tokom cele godine“, izjavio je Jakov Stojanović, šef Službe za planiranje jezgra mreže i servisa u Telenoru.

Nagradu „Prof. dr Ilija Stojanović“ ustanovila je Telenor fondacija 2007. godine u znak sećanja na akademika profesora doktora Iliju Stojanovića koji je dao i veliki doprinos razvoju kompanije Telenor. Stojanović je bio pionir modernih telekomunikacija u Socijalističkoj Federativnoj Republici Jugoslaviji i Srbiji i osnivač Katedre za telekomunikacije na Elektrotehničkom fakultetu u Beogradu. Profesor Stojanović bio je učitelj gotovo svih generacija iskusnih inženjera telekomunikacija, nosilaca ove industrije.

2. KATEGORIJA: DRUŠTVENO UGROŽENE GRUPE

- **Pomoć deci s malignim oboljenjima**

Mart 2011. – Telenor fondacija se uključila u projekat „Psihosocijalna pomoć i podrška deci oboleloj od raka i njihovim porodicama“ udruženja „Zvončica“ iz Beograda. Ta organizacija pruža psihosocijalnu, materijalnu, obrazovnu i savetodavnu pomoć deci koja žive s malignitetom i njihovim porodicama. Pomogli smo finansijski da se angažuje medicinski i obrazovni kadar te akademska likovna grupa IDE, koja je organizovala kreativne radionice.

- **Oprema za slepe i slabovide i toaleti za osobe s invaliditetom u Narodnom pozorištu**

Jun 2011. – U veri da pomažemo njihov razvoj i pružamo im mogućnost da zadovolje svoje kulturne potrebe, za slabovide osobe i ljude koji ne vide prilagodili smo zgradu našeg strateškog partnera Narodnog pozorišta u Beogradu. Naime, Telenor fondacija je obe scene Narodnog pozorišta opremila aparatima za audio deskripciju pomoću kojih osobe s ovom vrstom invaliditeta mogu da prate pozorišnu predstavu. Preko bežičnih slušalica, slabovidi posetioци dobijaju koncizna objašnjenja dešavanja s bine i čuju zvuk. Uređaj, čiji signal emitovanja ne ometa ostale aparate i posetioce, tokom jedne predstave može da koristi pet osoba na Velikoj sceni i deset na Sceni „Raša Plaović“. Zahvaljujući saradnji s Telenor fondacijom, Narodno pozorište u Beogradu jedino u regionu omogućava slepim i slabovidim osobama da prate dešavanja na sceni.

Pored toga, kompletno smo rekonstruisali sanitarni čvor toaleta pri Sceni „Raša Plaović“ da bismo ga prilagodili osobama s invaliditetom.

- **Podrška srpskim reprezentativcima na Specijalnoj olimpijadi u Atini**

Jul 2011. – Sportsko udruženje „Specijalna olimpijada Srbije“ postoji od 2002. godine kao deo međunarodne Svetske olimpijade da bi podržavalo i angažovalo ljude s mentalnim poteškoćama i radilo na njihovoj vidljivosti i integraciji u društvo.

Reprezentacija Srbije učestvovala je na Letnjim olimpijskim igrama Specijalne olimpijade u Atini od 25. juna do 5. jula. Tim od 46 sportista iz devet gradova Srbije takmičio se u šest sportova – fudbalu, košarci, plivanju, atletici, stonom tenisu i boćanju – i osvojio 15 medalja.

U nameri da skrene pažnju na trud koji ulažu ovi sportisti i promoviše njihove uspehe, Telenor fondacija je kompletno opremila reprezentativce sportskom opremom.

„Specijalna olimpijada je najveći sportski događaj u svetu ove godine. Srpska reprezentacija na njoj učestvuje peti put. Sportisti su naporno trenirali, trudili smo se da imaju ravnopravne uslove, a 7 devojčica i 39 dečaka pokazalo je ogromnu želju za što većim uspehom. Podrška Koka-kole i Telenor fondacije mnogo nam je značila i

nadam se da će primer ovih dveju kompanija slediti i ostale", istakao je Aleksandar Stanojević, direktor Udruženja „Specijalna olimpijada Srbija“.

Na Letnjim olimpijskim igrama Specijalne olimpijade učestvovalo je 7.500 sportista iz 185 zemalja takmičeći se u 22 olimpijska sporta. Ceremonija otvaranja održana je 25. juna na stadionu Panatanaikos u Atini, na mestu gde su 1896. održane prve moderne Olimpijske igre.

- **Telenor fondacija obezbedila mini-telefonsku centralu i unapređenu bazu podataka organizaciji „...Iz kruga“**

Septembar 2011. – Zahvaljujući nastavku saradnje s Telenor fondacijom, SOS telefon organizacije za zaštitu prava i podršku osobama s invaliditetom „...Iz kruga“ ima dodatnih šest telefonskih linija. Takođe, uz našu pomoć, ova organizacija raspolaže savremenijom i sistematičnijom bazom podataka koju će moći da koriste još tri organizacije u Novom Sadu, Kragujevcu i Nišu.

„Samo u Beogradu, na SOS telefon javi se u proseku pet žena dnevno, a razgovori traju najmanje pola sata. Sada imamo mini-fiksnu centralu i odlične uslove za istovremeni rad više službi. Unapređena baza podataka omogućava nam brže evidentiranje naših korisnica. Nadamo se da će to rezultirati efikasnijim rešavanjem njihovih problema“, kaže Lepojka Čarević-Mitanovski, predsednica organizacije „...Iz kruga“.

Zahvaljujući opremi koju je obezbedila Telenor fondacija 2010. godine, ova nevladina organizacija poseduje kompletnu bazu podataka i sistematično beleži pozive i podatke o svim korisnicama SOS telefona.

Organizacija „...Iz kruga“ se 14 godina bori za prava žena s invaliditetom na život bez nasilja i diskriminacije i jedina u Srbiji ima podatke o nasilju nad njima. Cilj joj je podizanje svesti o položaju i potrebama žena s invaliditetom, bolje zdravlje ove grupe i njen bolji društveni položaj. Radi toga, svojim korisnicama obezbeđuje SOS telefon, psihosocijalnu i besplatnu pravnu pomoć i podršku.

- **Telenor fondacija donirala sredstva za nabavku inkubatora za bebe**

Septembar 2011. – Telenor fondacija podržala je akciju Fonda B-92 „Bitka za bebe“ s ciljem da se prikupe sredstva za 100 inkubatora za prevremeno rođenu decu neophodnih zdravstvenim institucijama u Srbiji.

Većina tih ustanova raspolaže inkubatorima starijim od dve decenije, a prema standardima, potrebno ih je menjati posle 7 godina rada jer je održavanje starih inkubatora skupo i za njih je teško nabaviti rezervne delove.

Zbog veoma starih inkubatora, smrtnost beba od 1000 grama u Srbiji iznosi 65 procenata, što je za alarmantnih 50 odsto više nego u Americi.

Inkubatori su neophodni, pre svega, Institutu za neonatologiju u Beogradu, u kome se zbrinjava najveći broj prevremeno rođene i životno ugrožene dece. Institut raspolaže sa oko stotinu inkubatora, 35 je starije od 35 godina. Telenor fondacija je istovremeno pozvala i druge društveno odgovorne kompanije i nadležna ministarstva da se uključe u rešavanje ovog problema.

- **Nagrada „Mesta u srcu“**

Oktobar 2011. –Telenor fondacija nastavila je da pruža podršku nagrađivanju najboljih projekata građanske inicijative i najuspešnijeg lokalnog partnerstvu u Srbiji. U pitanju je saradnja s fondom „Mesta u srcu“ koja datira od 2006. godine. Šesti put, na ceremoniji 11. oktobra u Skupštini grada Beograda, dodeljene su nagrade organizacijama koje su u 2010. godini sprovele projekte s najpozitivnijim efektima u svojim lokalnim zajednicama.

U najuži izbor ušle su 34 inicijative, od kojih su istaknuti predstavnici civilnog društva i poslovnog sektora, među njima i predstavnici Telenor fondacije, odabrali najuspešnije. Osim robnih poklona, kompanije koje podržavaju konkurs obezbedile su i novčane nagrade vredne 1.150.000 dinara.

Nagradu „Mesta u srcu“ za najuspešnije projekte u lokalnim zajednicama dobili su Odred izviđača „Remizijana“ iz Bele Palanke za akciju „Napravimo park – probudimo svest“; udruženje „Korak napred“ iz Kruševca za projekat „Centar za dnevni boravak dece i mladih u riziku“, dok je Grupi „Kobra“ iz Donje Toponice kod Niša dodeljena nagrada za ideju „ Javni prostor za sve nas“. Baveći se problemima zajedničkim za veći broj ljudi u svojim sredinama, ove organizacije načinile su vidljiv napredak, uključivši građanstvo, poslovni sektor, lokalnu vlast i državne institucije.

Udruženju za zaštitu i unapređenje položaja dece i mladih „Korak napred“ iz Kruševca za projekat „Centar za dnevni boravak dece i mladih u riziku“ pripala je i nagrada za najbolje lokalno partnerstvo. Naša kompanija i Fondacija obezbedile su novčanu nagradu i besplatno jednogodišnje korišćenje interneta zbog organizovanja dnevnog boravka za mlade u riziku i s poremećajima u ponašanju. Naime, „Korak napred“ je saradivao s lokalnom samoupravom, Centrom za socijalni rad, Višim javnim tužilaštvom i velikim brojem volontera.

- **Doprinos etičnom izveštavanju o deci**

Decembar 2011. – Novinari Mirko Rudić, Marija Obrenović i Saša Stojković nagrađeni su za profesionalno medijsko izveštavanje o integraciji dece bez roditeljskog staranja u 2011. godini. Oni su dobili Unicefov plaketu i medalju, od Telenora po modem i godišnju pretplatu za internet, a od naše fondacije po laptop. Žiri su činili predstavnici medija, Ministarstva za rad i socijalnu politiku, Unicefa i Telenora.

3. KATEGORIJA: KULTURA I UMETNOST

- **Art-tura – remek-dela na otvorenom**

Jul 2011. – U okviru projekta „Art tura“, Knez Mihailova i Čika Ljubina ulica u Beogradu postale su galerije pod vedrim nebom. Na gradskim fasadama prolaznici su mogli da razgledaju reprodukcije 33 umetnička dela beogradskog Narodnog muzeja.

Zbirku koja je već duže vreme nedostupna široj javnosti posetioci glavnog grada mogli su da vide od jula do kraja septembra 2011. godine. Ova akcija izvedena je pod pokroviteljstvom princeze Jelisavete Karađorđević, zahvaljujući finansijskoj podršci i saradnji Telenora i Telenor fondacije s Narodnim muzejem, kao i opštini Stari grad te kompaniji Hjulit-pakard.

Uramljene i opremljene legendama, na neočekivanim mestima u centru grada, izložene su bile verne reprodukcije dela Kloda Monea, Kamija Pisaroa, Pjera Ogista Renoara, Anrija Matisa, Pabla Pikasa i domaćih autora Katarine Ivanović, Paje Jovanovića, Nadežde Petrović, Jovana Bjelića, Save Šumanovića i Milene Barili.

Kompanija Telenor je obezbedila i audio vođenje kroz izložbu kako bi se zainteresovani bliže upoznali s izloženim remek-delima. Takođe, naši korisnici su preko SMS-a mogli da saznaju zanimljivosti o delima i njihovim autorima i da preuzmu fotografije dela sa WAP portala.

„Pošli smo od iskustva saradnje vodećih kompanija s muzejima u svetu prilikom realizacije projekta 'Art-tura'. Drago nam je što na ovako interesantan način možemo da predstavimo manji segment baštine Narodnog muzeju i pozovemo sve zainteresovane da na ulicama Beograda stvore sopstvenu 'Art-turu'. Tokom izložbe pod vedrim nebom, u Narodnom muzeju svi su posetioci mogli da kupe reprodukcije izloženih remek-dela“, izjavila je Tatjana Cvjetičanin, direktorka Narodnog muzeja.

Narodni muzej je već dugi niz godina u rekonstrukciji. Projekat „Art-tura“ trebalo je poštovaocima umetnosti da nadomesti kontakt s njegovim umetničkim blagom. Takođe, ovo je bio još jedan napor Telenor fondacije da mladima na interesantan način približi dela neprocenjive kulturne baštine.

- **Audio i SMS vodič kroz Kolekciju Pavla Beljanskog u Beogradu**

Oktoibar 2011. – U Velikoj galeriji Doma Vojske Srbije, 12. oktobra svečano je otvorena izložba Spomen-zbirke Pavla Beljanskog „Kolekcija Pavla Beljanskog ponovo u Beogradu“, koju su ljubitelji umetnosti mogli da pogledaju do 26. novembra.

Beogradska publika je prvi put od otvaranja legata, 1961. godine, imala priliku da vidi izbor od 68 umetničkih dela 32 umetnika iz kolekcije koja do sada nije napuštala Novi Sad. Među najznačajnijima su dela srpskih modernističkih slikara poput Nadežde Petrović, Milana Milovanovića, Koste Miličevića, Borivoja Stevanovića, Ljubomira Ivanovića, Zore Petrović, Save Šumanovića. Kolekcija uključuje i izuzetan fond skulptura srpske umetnosti prve polovine 20. veka, sa slikama najznačajnijih

autora kakvi su Rista Stijović, Sreten Stojanović, Živojin Lukić, Mihajlo Tomić i Nebojše Mitrić.

Deo izložbe je bio namenjen osobama s oštećenim vidom. Slepa i slabovidna lica prvi put su bila u mogućnosti da se, u taktilnom delu postavke, upoznaju s dvema slikama i kopijom skulpture. Dodirivanjem kopije skulpture i taktilnim dijagramima, ona razvijaju taktilno-kinestetičku percepciju. Zahvaljujući podršci Telenor fondacije, nabavljena su dva audio aparata *daisy flash player* preko kojih su slepi i slabovidi mogli da čuju snimljeni materijal koji ih je vodio kroz izložbu.

Postavku je pratilo i audio vođenje dostupno svim posetiocima, koje je kao partner na projektu omogućio Telenor. Audio turom, to jest, pozivom broja 9814 korisnici Telenorove mreže, odnosno pozivom broja 0639814, korisnici drugih mreža imali su mogućnost da se upoznaju s kolekcionarom i darodavcem Pavlom Beljanskim, njegovim legatom i memorijalom. Pored toga, Telenorovim korisnicima omogućeno je da, slanjem poruke na broj 9814, dobiju niz zanimljivih informacija o kolekciji.

Osim toga, osnovci nižih razreda mogli su da uživaju u posebno pripremljenom obrazovnom programu i interesantnim dečjim radionicama. Nizom pratećih dešavanja kakve su filmske projekcije, stručna tumačenja i tematska predavanja, posetiocima je ukazano na značaj spomen-zbirke kao renomirane institucije kulture i jednog od vodećih centara za proučavanje modernog likovnog stvaralaštva u Srbiji.

- **Fotomonografija „Skrivena lepota“**

Novembar 2011. – Telenor fondacija je sa svojim strateškim partnerom Narodnim pozorištem u Beogradu predstavila 21. novembra prvu fotomonografiju o nacionalnom teatru pod nazivom „Skrivena lepota“. Ova luksuzna knjiga prikazuje delovanje ustanove i ukazuje poštovanje njenim kulturnim i umetničkim vrednostima.

Luksuzna knjiga na 140 strana autorke Dine Jonsen obuhvata fotografije velikana Narodnog pozorišta: Konstantina Kostjukova, Ašhen Ataljanc, Predraga Ejdusa, Ljiljane Blagojević, Nataše Ninković i drugih glumaca i baletskih umetnika, kao i operskih pevača i majstora koji iza kulisa rade za scenu. Monografija dočarava i prostor Narodnog pozorišta, njegovu scenu ispred i iza kulisa.

Dina Jonsen, fotografkinja i savetnica Upravnog odbora Telenor fondacije, želeći da pruži lični doprinos razvoju i bogaćenju kulturnog stvaralaštva te afirmaciji umetnosti na srpskoj sceni, sa svojim timom je bez novčane naknade stvorila ovu monografiju i poklonila je pozorištu.

Partnerstvo Narodnog pozorišta i Telenor fondacije uspostavljeno je po ugledu na dugoročnu saradnju Telenora s Baljšoj teatrom u Moskvi i Narodnim pozorištem u Oslu.

- **Info centar savremene srpske umetnosti**

Decembar 2011. – Tokom jeseni 2011. započeto je uređivanje, digitalizovanje i formatiranje dokumentacije o savremenoj umetničkoj produkciji u Srbiji. Arhiva nezavisne umetničke asocijacije Remont nastajala je od 2000. godine. Ova arhiva

sadrži veliki broj kataloga, knjiga, portfolija, CD-a, to jest, vrednih dokumenata o dešavanjima na aktuelnoj domaćoj i regionalnoj umetničkoj sceni.

Sistematizacija arhive omogućila bi širem krugu lokalnih i međunarodnih profesionalaca efikasniji i lakši pristup informacijama. Projekat sređivanja postojeće i arhiviranje nove građe uključuje, u saradnji s Katedrom za istoriju moderne umetnosti Filozofskog fakulteta, studente i mlade istoričare umetnosti. Svrha projekta je obuka budućih profesionalaca u održavanju i modernizaciji savremene umetničke scene, ali i funkcionisanju tima. Rezultat bi bio jedinstveni info-centar o savremenoj domaćoj i regionalnoj umetničkoj produkciji i ključno mesto za lokalnu i internacionalnu profesionalnu komunikaciju.

Dobrom bazom podataka – štampanom (katalozi, knjige, druge publikacije), CD (portfolija, umetnički projekti, selekcije radova), video (video zapisi umetničkih akcija, izložbi, manifestacija) – biće omogućen kompletan uvid u aktuelno umetničko stvaralaštvo.

4. KATEGORIJA: ZAŠTITA ŽIVOTNE SREDINE

- **Znanjem za održivi razvoj**

Avgust 2011. – Kampanja „Znanjem za održivi razvoj“, započeta krajem 2011, osmišljena je da bi se razvilo informatičko društvo i ekološki aktivizam trećeg sektora. Naime, tehnološkim inovacijama koje afirmišu društveno odgovorno programiranje i obnovljive izvore energije treba početi procenjivati ekološke aktivnosti. Bitan cilj kampanje je širenje svesti osnovaca, srednjoškolaca i građana Srbije o građanskoj kulturi i navikama u svrhu odgovornosti prema sredini u kojoj žive.

Kampanja će putem konkursa „Green Games“ za izradu video igara s ekološkom porukom direktno uključiti 50000 osnovaca i srednjoškolaca iz više od 150 škola i preko 70 gradova, čime je omogućena nacionalna pokrivenost za sprovođenje svih predviđenih programskih aktivnosti. Glavni cilj konkursa je da se utiče na svest osnovaca i srednjoškolaca da društveno angažovanim programiranjem steknu znanje o razvoju čistih tehnologija koje koriste obnovljive izvore energije.

Svaki grad imaće kandidata koji će poslati igricu na konkurs. Građani će igricu svog kandidata podržati glasovima, a predviđeno je da će glasati preko 800000 građana. Na veb-platfomi „Green Games“ (www.greengames.rs) građani će tokom glasačkog perioda moći da prate koliko su glasova skupili za svoju igricu i da li su u prednosti nad drugim takmičarima. Pobjednici takmičenja osvojiće robote art-eko za reciklažu pet, met i papirne ambalaže. Dodelom robota pobjedničkom gradu, pokreće se lokalna kampanja „Recikliraj baš – uradi šta znaš“, čime će biti ostvarljivi ciljevi procene ekoloških aktivnosti.

Na veb-platfomi će nakon takmičenja biti moguće igranje igrice s kodovima koji se dobijaju SMS-om. Tako prikupljenim sredstvima, formiraće se fond za pomoć u školovanju talentovanih informatičara.

- **Ekološka akcija u pravosudnim organima Srbije**

Decembar 2011. – Jedanaest objekata Prvog osnovnog suda u Beogradu opremljeno je kutijama za recikliranje papira zahvaljujući saradnji Suda i Telenor fondacije u okviru projekta „Okrenimo list – reciklirajmo“.

Imajući u vidu količinu otpadnog papira koja nastaje u pravosudnim organima u Srbiji, bilo je neophodno njegovo sistematsko prikupljanje i prerada.

Na konferenciji za medije 21. decembra 2012. godine, vršiteljica dužnosti predsjednika Suda Tanja Šobat je istakla: „Prvi osnovni sud u Beogradu je svestan slabog upravljanja otpadom i to smatra jednim od najvećih problema u zemlji koji nastaje usled loših poslovnih navika i nedovoljne brige o okolini. Cilj naše akcije nije jednokratna, nego nam je namera da probudimo svest o značaju očuvanja životne sredine, racionalnog trošenja sredstava i smanjenja štetnog uticaja na okolinu. Važno je da shvatimo da otpad nije smeće, već resurs kojim možemo da ostvarimo veliku trajnu uštedu“.

Prikupljeni papir biće prerađen u saradnji s kompanijama „Papir servis FHB“, „Eko-star pak“ i fabrikom kartona „Umka“. Od prihoda će biti kupljena sportska oprema i rekviziti za zaposlene u Sudu kako bi počeli da vode zdrav život, projekat će biti proširen na druge institucije u Srbiji i finansiraće se humanitarne akcije za društveno ugrožene grupe. U tom smislu, deo sredstava biće upotrebljen za pomoć siromašnima i deci, što je prioriteta Fondacije.

Telenor fondacija prepoznala je dugoročni značaj ovog projekta. On omogućava uključivanje u akciju ostalih pravosudnih organa i kompanija zainteresovanih za uvođenje recikliranja u poslovanje. Akciji su se već pridružili Prvo osnovno javno tužilaštvo, Gradsko javno pravobranilaštvo i 10 opštinskih javnih pravobranilaštava.

Za izradu i održavanje veb-prezentacije www.okrenimolist.rs angažovan je Boriša Pandurović, član košarkaškog kluba u kolicima „Dunav“, s kojim je Sud prvobitno uspostavio saradnju na projektu namenjenom osobama s invaliditetom „Servis za olakšan pristup sudskim zgradama i postupcima“.

Projekti očuvanja životne sredine deo su strategije Telenor fondacije da istakne važnost ekološkog pitanja i van svog poslovanja.